

Minister van Justitie en Veiligheid

**Directie Wetgeving en
Juridische Zaken**
Sector Staats- en
Bestuursrecht

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv

nota

Nader rapport wvs wijziging Twbmt ivm verlenging van de werkingsduur

Datum
6 september 2021

Ons kenmerk
3524761

1. Aanleiding

Naar aanleiding van de wens van de MR om naar aanleiding van het advies van de Afdeling advisering van de Raad van State over het wetvoorstel tot wijziging van de Tijdelijke wet bestuurlijke maatregelen terrorismebestrijding (Twbmt) in verband met de verlenging van de werkingsduur het evaluatierapport niet na drie jaar, maar na tweeëneenhalf jaar na verlenging van de wet toe te zenden aan de Staten-Generaal, zijn de gevraagde aanpassingen doorgevoerd.

N.B. Omdat dit een beslisnota is voor een stuk aan de Kamer, wordt conform de geldende afspraken de besluitvorming die plaatsvond op dit wetgevingsdossier voor 1 juli 2021 opgenomen onder "ontwikkelingen hiervoor".

2. Geadviseerd besluit

Instemmen met het gewijzigde voorstel, de gewijzigde memorie van toelichting en het gewijzigde nader rapport ten behoeve van indiening bij de TK.

3. Kernpunten

De Twbmt vervalt door een horizonbepaling met ingang van 1 maart 2022. Bijgaand voorstel wijzigt de Twbmt door de werkingsduur met vijf jaar te verlengen. Aanvankelijk was voorzien in een verlenging van de wet zonder horizonbepaling, maar ter uitvoering van de motie Segers en Van Toorenburg is de verlenging nu voor vijf jaar. De resterende termijn voor de behandeling van het wetsvoorstel is krap. De wet vervalt als dit wetsvoorstel niet voor 1 maart 2022 in werking treedt. Om die reden is het van belang dat de indiening bij de TK zo spoedig mogelijk kan plaatsvinden.

4. Toelichting

4.1 Gewijzigde onderdelen

Naar aanleiding van het verzoek van de MR is het wetsvoorstel aangepast waardoor voor 1 september 2024 aan de Staten-Generaal een verslag over de doeltreffendheid en de effecten van de wet in de praktijk gezonden dient te worden. Dit was 1 maart 2025.

**Directie Wetgeving en
Juridische Zaken**
SBR

Datum
6 september 2021

Ons kenmerk
3524761

Deze wijziging is ook doorgevoerd in de memorie van toelichting en het nader rapport. In de memorie van toelichting is opgenomen: *"Deze termijn is zes maanden korter dan de termijn die bij de invoering van de Twbmt was opgenomen, waardoor de termijn tussen de indiening van het evaluatieverslag en afloop van de werkingsduur van de Twbmt die resteert voor besluitvorming zes maanden langer is."*

In het nader rapport is naar aanleiding van deze opmerking van de Afdeling *"Ook dient, gelet op de ervaringen van de eerste evaluatie, voor een eventuele volgende verlenging meer aandacht te worden besteed aan de opzet van een meer gerichte wetsevaluatie, waarvan de uitkomst een betekenisvolle basis vormt voor de besluitvorming daaromtrent."*, de volgende zin toegevoegd aan het nader rapport: *"Wel is er voor gekozen om het evaluatierapport zes maanden eerder aan de Staten-Generaal toe te zenden."* (Het 'wel' slaat terug op het feit dat er niet voor gekozen is de werkingsduur van de wet te verkorten).

Tot slot is van de gelegenheid gebruik gemaakt om in de naar aanleiding van het advies van de Afdeling advisering opgenomen paragraaf 3.5 van de memorie van toelichting, waarin wordt ingegaan op ontwikkelingen in het strafrecht, enkele redactionele verbeteringen door te voeren.

4.2 Ontwikkelingen hiervoor

Middels nota van 18 augustus 2021 heeft u ingestemd met het naar aanleiding van het advies van de Raad van State gewijzigde wetsvoorstel en gewijzigde memorie van toelichting en het nader rapport ten behoeve van behandeling in de MR en indiening TK. Tevens heeft u ingestemd dat uw PA na indiening bij de TK via de woordvoerders contact zal opnemen over spoedige inbreng voor het verslag. In die nota was het onderstaande opgenomen.

De Afdeling advisering van de Raad van State heeft op 7 juli 2021 advies uitgebracht bij de wijziging van de Tijdelijke wet bestuurlijke maatregelen terrorismebestrijding (Twbmt) in verband met de verlenging van de werkingsduur. Het betreft een zwaar dictum (dictum C).

Het Advies van de Afdeling richt zich op twee hoofdpunten. Ten eerste geeft de Afdeling aan dat de motivering voor de noodzaak tot verlenging van de Twbmt niet dragend is. Dit vanwege onder meer de kritische evaluatie van het WODC, de ingrijpendheid van de maatregelen en het veranderde dreigingsbeeld. Daarnaast wierp de Afdeling de vraag op naar de verhouding van de voorgestelde verlenging tot ontwikkelingen in het strafrecht. Ten tweede geeft de Afdeling ten aanzien van de voorgestelde grondslag voor verwerking van bijzondere persoonsgegevens aan dat deze gespecificeerd dient te worden tot de noodzakelijke gegevens en dat daarnaast voor de verwerking van bijzondere en strafrechtelijke persoonsgegevens nog geldt dat de AVG aanvullende waarborgen vereist.

Voor wat betreft de kritische evaluatie van het WODC kan in dit kader verwezen worden naar de beleidsreactie van 8 april 2020 die naar aanleiding van de evaluatie van de Twbmt naar de Kamer is gestuurd (Kamerstukken II 2019/20, 29754, nr. 544, bijgevoegd), waarin het kabinet haar standpunt ten aanzien van een aantal conclusies heeft uiteengezet. Ten aanzien van het actuele dreigingsniveau is de memorie van toelichting geactualiseerd naar het meest recente DTN. Daarnaast is uiteengezet dat ook al is het dreigingsniveau lager dan bij de invoering van de Twbmt er nog steeds een dreiging is. Het afschaffen van de Twbmt zou dan ook prematuur zijn. Ten aanzien van de verhouding tot het strafrecht zijn in de memorie van toelichting de recente ontwikkelingen opgenomen. Deze leiden echter niet tot een andere conclusie omtrent de noodzaak tot verlenging van de Twbmt.

Voor wat betreft de verwerking van bijzondere persoonsgegevens is aan het advies van de Afdeling gehoor gegeven door de grondslag voor de verwerking te beperken tot alleen de noodzakelijke bijzondere persoonsgegevens, namelijk gegevens waaruit ras of etnische afkomst, politieke, religieuze of levensbeschouwelijke overtuigingen blijken en gegevens over gezondheid. Ook is bepaald dat persoonsgegevens worden vernietigd zodra zij niet langer noodzakelijk zijn voor de uitoefening van de bevoegdheden op grond van de Twbmt, in ieder geval uiterlijk 5 jaar na de laatste verwerking. Daarnaast wordt toegelicht dat ter uitvoering van de AVG passende maatregelen worden genomen door digitale verwerking van de gegevens in een omgeving waarbij gegarandeerd is dat alleen relevante betrokkenen kennis kunnen nemen van de inhoud van de zaak. Fysieke documenten waarin de betreffende gegevens staan vermeld worden opgeslagen in een kluis.

Middels nota van 6 oktober 2020 heeft u ingestemd met het in consultatie geven van het wetsvoorstel dat toen nog diende tot permanentmaking van de Twbmt. Daarbij werd verwezen naar de kabinetsreactie van 8 april 2020 op het evaluatierapport van het WODC. Over deze kabinetsreactie werd aangegeven dat daarin is opgenomen dat hoewel het WODC concludeerde dat enkele maatregelen op onderdelen minder effectief zijn geweest, dit beperkingen betreft die bij de totstandkoming van de Twbmt zijn onderkend en niet (kunnen) worden ondervangen. Opgemerkt werd dat het WODC concludeert dat de bestuurlijke maatregelen een toegevoegde waarde hebben gehad voor de lokale persoonsgerichte aanpak van terrorisme. Ook werd gewezen op de brief voor onderdelen waar werd ingegaan op enkele bevindingen van het WODC die niet worden onderschreven. Verder werd opgemerkt dat in aanvulling op de evaluatie in de memorie van toelichting bij het wetsvoorstel is betoogd dat ook het huidige dreigingsbeeld aanleiding is de Twbmt te behouden.

Middels nota van 4 december 2020 heeft u ingestemd met het in consultatie geven van het gewijzigde wetsvoorstel tot verlenging van de Twbmt, in plaats van de eerder voorgestelde permanentmaking. Na de nota 6 van oktober werd namelijk de motie Segers en Van Toorenburg aangenomen, waarin wordt verzocht de werkingsduur van de Twbmt met vijf jaar te verlengen. Daarbij werd aangegeven dat in de motie ook werd verzocht te bezien hoe de werkbelasting van de Twbmt kan worden

**Directie Wetgeving en
Juridische Zaken**
SBR

Datum
6 september 2021

Ons kenmerk
3524761

verlaagd en de meerwaarde voor de persoonsgerichte aanpak kan worden verhoogd. Opgemerkt werd dat hiervoor geen wetswijziging nodig, noch mogelijk is. De vorming en onderbouwing van dossiers is inderdaad bewerkelijk maar dat is onontkoombaar. Het is niet mogelijk om van de algemene (in een rechtstaat passende) eisen omtrent de zorgvuldigheid en motivering van besluiten af te wijken, mede gelet op de ingrijpendheid van de bestuurlijke maatregelen. Aangegeven werd dat met de betrokken ketenpartners bezien zou worden welke verbeteringen er in de uitvoeringspraktijk te maken zijn – binnen de hiervoor geschetste grenzen.

**Directie Wetgeving en
Juridische Zaken**
SBR

Datum
6 september 2021

Ons kenmerk
3524761

Middels nota van 13 april 2021 heeft u ingestemd met het niet langer wachten op het advies van de Autoriteit Persoonsgegevens (hierna: AP) en akkoord te gaan met het aanbieden van het wetsvoorstel aan de CBJ en MR ten behoeve van het vragen van advies aan de Afdeling advisering van de Raad van State (RvS). Daarbij is ingegaan op de ontvangen consultatiereacties en de wijze waarop deze zijn verwerkt in het voorstel. Ten aanzien van het uitblijven van het advies van de AP is in die nota toegelicht dat de AP 15 december 2020 verzocht advies uit te brengen, met als verzoek uiterlijk na zes weken, dat wil zeggen 26 januari, advies uit te brengen. Het advies liep echter meermaals vertraging op. Vanwege de korte termijn die resteert voordat de Twbmt vervalt, werd voorgesteld het wetsvoorstel verder in procedure te brengen. Het voorstel was om indien het advies niet voor de behandeling in de MR zou zijn afgegeven, het advies van de AP met uw reactie aan de Afdeling advisering van de Raad van State na te zenden.

N.B. Na behandeling in de CBJ is het advies van de AP alsnog ontvangen en verwerkt voor de MR. U bent daarover geïnformeerd middels het MR-advies. De leden van de CBJ zijn hierover per mail geïnformeerd in lijn met de afspraak in de CBJ. Het advies van de AP was beperkt van aard. De AP verzocht om nu de werking van de Twbmt met het voorstel met vijf jaar wordt verlengd, ook de evaluatiebepaling te wijzigen zodat de werking van de wet voor afloop van de verlengingstermijn wordt geëvalueerd. Deze omissie was reeds ontdekt en aangepast. Verder is naar aanleiding van het advies van de AP nog een redactionele verbetering doorgevoerd.

5. Informatie die zich niet leent voor openbaarmaking

-

6. Bijlages

- Gewijzigd wetsvoorstel
- Gewijzigde memorie van toelichting
- Gewijzigd nader rapport aan de Koning